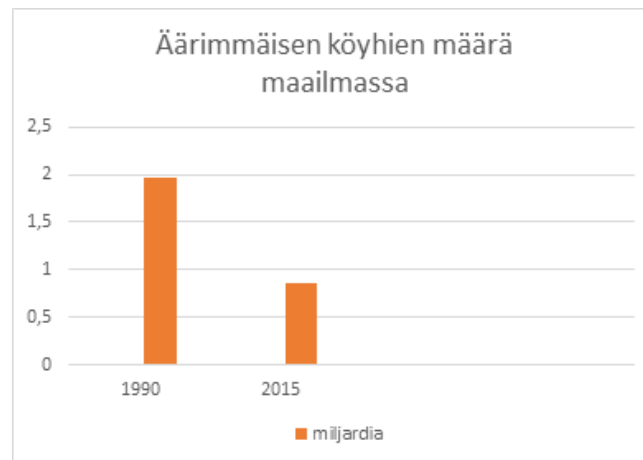


Löydät tästä tehtävät, jotka liittyvät YK-liiton tuottamaan Agenda2030 - kestävä kehityksen tavoitteet -valokuvanäyttelyyn. Oikeat vastaukset löytyvät erillisestä vastauspaperista.



Äärimmäinen köyhyys on vähentynyt maailmassa 1990 -2015 välisenä aikana puolella. Siitä huolimatta vielä yli 700 miljoonaa ihmistä elää äärimmäisessä köyhyydessä, joten tehtävää köyhyyden poistamiseksi vielä riittää.



TEHTÄVÄ:

Kuvan tyttö asuu Malissa. Missä Mali sijaitsee? Vinkki, Mali sijaitsee Afrikan maaosassa. Katso lisätietoa Malista: www.globalis.fi/Maat/Mali





World Food Programme (WFP) eli Maailman ruokaohjelma on YK:n alainen järjestö, joka toimittaa ruoka-apua sitä tarvitseville. Tiesitkö, että myös suomalaiset lapset saivat elintarvike- ja vaateapua lastenjärjestö UNICEFiltä toisen maailmansodan jälkeen vuodesta 1947 vuoteen 1951 saakka.

Ruotsin jalkapallomaajoukkueen kapteeni Zlatan Ibrahimović, pelasi vuonna 2015 Ranskan jalkapalloliigan pelissä 50 nälkää näkevän ihmisen nimi ihoonsa tatuoituna. Kampanja oli osa YK:n alaisen Maailman ruokaohjelman (WFP)

kampanjaa ”805 million names” taistelussa nälkää vastaan.

Jokaisella maailman 805 miljoonalla nälkää näkevällä on nimi, ääni ja oma tarina jaettavana.



TEHTÄVÄ:

Kirjoita yksi valitsemasi nimi käteesi muistuttamaan, että maailmassa tulee edistää vastuullisia ja ympäristöystävällisiä ruoantuotantotapoja, jotta mahdollisimman moni saisi terveellistä ja ravinteikasta ruokaa.



Rokottamisen avulla voidaan ehkäistä monien tarttuvien tautien leviäminen. Esimerkiksi isorokko on saatu rokotusten avulla häviämään koko maailmasta. Rokotusten avulla pelastetaan joka vuosi 2–3 miljoonaa lasta (WHO). Rokotekampanjat ovat tehokas tapa tavoittaa kerralla suurempi määrä ihmisiä. Tavoitteena on lopettaa vuoteen 2030 mennessä AIDS-, tuberkuloosi- ja malariaepidemit sekä hoitamattomien trooppisten tautien epidemit kokonaan.

TEHTÄVÄT:

1. Tiedätkö, montako rokotetta sinä olet saanut?
2. Montako lasta pelastetaan rokotteiden avulla vuosittain?
3. Mitä muita asioita kuuluu terveelliseen elämään?



Suomi on tunnettu hyvästä ja laadukkaasta koulutuksesta. Olemme onnekkaita, että saamme opiskella ilman erillisiä maksuja ja lastentarhoissa, kouluissa ja oppilaitoksissa on koulutetut ja hyvät opettajat. Näin ei ole joka puolella maailmaa ja hyvän koulutuksen tavoitteena onkin varmistaa, että vuoteen 2030 mennessä kaikilla maailman lapsilla ja nuorilla olisi mahdollisuus laadukkaaseen koulutukseen ja siten työllistymiseen.

Jotta voimme elää maailmassa yhdessä ja rauhanomaisesti, tarvitsemme luku- ja laskutaidon lisäksi tietoa ja taitoja kestävästä elämäntavoista, ihmisoikeuksista ja rauhan ja väkivallattomuuden kulttuurin edistämisestä.

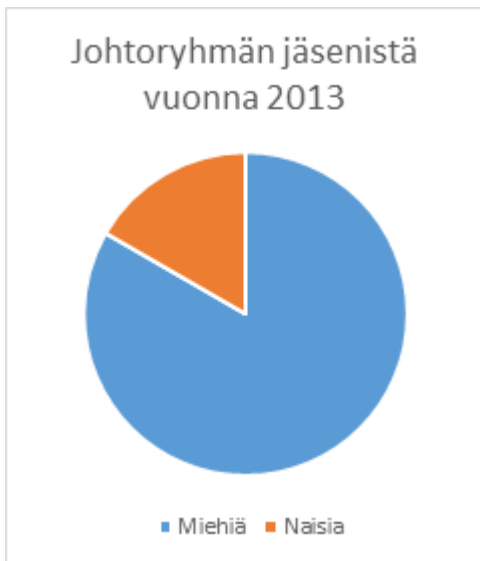
TEHTÄVÄT:

- Kuvan afganistanilaiset tytöt ovat päässeet kouluun, mutta tytöt eivät pääse kaikkialla kouluun. Miksi näin on?
- Miksi tyttöjen koulunkäyntiä tulisi kannustaa? Minkälaisia mahdollisuuksia kuvan tytöillä on tulevaisuudessa, koska ovat saaneet koulutusta?
- Mihin muihin kestävä kehityksen tavoitteisiin hyvä koulutus liittyy? Vedä viivat niiden tavoitteiden välille, joihin koulutus liittyy.
- Keksi esimerkkejä omasta elämästäsi, milloin tänään olet tarvinnut lukutaitoa?



Sukupuolten tasa-arvo tarkoittaa sitä, että naisilla ja miehillä, tytöillä ja pojilla on yhtäläiset oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet toteuttaa itseään ja osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan.

- Sukupuolten tasa-arvon tavoitteen saavuttamiseksi kaikki väkivalta, haitalliset käytännöt, kuten lapsi- ja pakkoavioliitot sekä naisten sukupuolielinten silpominen tulisi myös lopettaa.
- Naisten ja miesten tasa-arvo ei kuitenkaan aina toteudu kaikkialla.
- Tavoitteen 5 tarkoituksena taata naisille täysivaltainen osallistuminen sekä yhtäläiset johtamismahdollisuudet kaikilla päätöksenteon tasoilla. Esimerkiksi Suomessa sosiaali- ja terveysministeriön selvityksen (2015) mukaan naisia oli alle 40-vuotiaista pörssiyritysten hallitusjäsenistä edelleen vain kolmannes ja johtoryhmän jäsenistä 15 prosenttia vuonna 2013.



TEHTÄVÄT:

- Montako prosenttia Suomen eduskuntaan valituista kansanedustajista on naisia?
- Arvaa, minkä maan parlamentissa on eniten naisia 63,8 %?



Vuonna 2010 YK:n yleiskokous sai aikaan historiallisen päätöksen, jolla puhdas vesi ja viemäriverkosto julistettiin ihmisoikeudeksi. Vettä tarvitaan juoma- ja talousvedeksi, yli puolet vedestä menee viljelysten kastelemiseen ja neljäsosa teollisuuden prosesseihin.

Vesivaroista 97% on merissä ja 3% esimerkiksi napajäätiköissä, pintavesissä, ilmakehässä ja pohjavetenä.

Tiesitkö, että esimerkiksi hampurilaisen valmistamiseen kuluu 2 400 litraa vettä, ja kupilliseen kahvia tarvitaan 140 litraa vettä. Maailmanlaajuisesti viljelylajeista eniten vettä vaatii riisin viljely. Vesivarojen kannalta on siis merkitystä, mitä syömmme.

TEHTÄVÄT:

1. Mitä valokuvan nainen tekee?
2. Miten kuvan keksintö auttaa naisen elämää? Mitä muuta nainen pystyy nyt tekemään eli mitkä muut kestävän kehityksen tavoitteet voivat toteutua naisen elämässä tämän keksinnön myötä?



Tavoitteena on lisätä vuoteen 2030 mennessä uusiutuvan energian käyttöä, tutkimusta ja teknologiaa sekä energiatehokkuutta. Suomen oman ilmasto- ja energiastrategian mukaan Suomen pitkän aikavälin tavoitteena on hiilineutraali yhteiskunta eli pyritään hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen nollaan.

TEHTÄVÄT:

1. Minkälaisia uusiutuvan energian muotoja tiedät?
2. Uusiutuvien energiamuotojen käyttöön voi liittyvä haasteita. Liikenteen biopolttoaineiden valmistukseen kasvatetaan erityisesti [maissia](#), [sokeriruokoa](#) ja [öljypalmua](#). Mitä ongelmia näiden kasvien viljelystä voi seurata?



Tämän tavoitteen avulla pyritään turvaamaan kaikille työtä ja hyviä ihmisarvoisia työ-olosuhteita, niin että kaikilla, myös nuorilla ja vammaisilla, olisi mahdollisuus tuottavaan työhön ja samaan palkkaan samanarvoisesta työstä. Talouskasvua tavoitellaan, mutta ei ympäristön ja ihmisten kustannuksella, vaan panostetaan kestävään kulutukseen ja tuotantoon. Tarvitaan uusia innovaatioita ja pyritään poistamaan pakkotyötä, lapsityötä ja ihmiskauppaa.

TEHTÄVÄT:

1. Listaa, mitä muita kestäväen kehityksen tavoitteita tämä tavoite toteuduttuaan edistää?
2. Keksi ammatti, minkä koneet, robotit tai tekoäly voivat korvata tulevaisuudessa.
3. Minkälaisia taitoja sinä tarvitset vuonna 2030?



Tarvitsemme kestäväää infrastruktuuria, esimerkiksi teitä, sähköverkoja, vedenjakelua ja internet-yhteyksiä koko maailmaan, jotta voimme tukea kestäväää kehitystä myös kehitysmaissa ja vähiten kehittyvissä maissa.

Meidän pitää tehostaa resurssien käyttöä ja lisätä puhtaiden sekä ympäristöystävällisten teknologioiden ja tuotantoprosessien käyttöönottoa.

TEHTÄVÄT:

1. Montako turbiinia näet kuvassa?
2. Arvaatko, millä mailla on eniten tuulivoimasta saatavaa kapasiteettia eli tuotantokykyä?
3. Mikä toinen näyttelyn tavoite tukee hyvää infrastruktuuria?



Kaikilla tulisi olla yhtäläiset mahdollisuudet elää hyvää ja turvattua elämää. Lakien ei tulisi syrjiä ketään ja ihmisiä tulisi kohdella samanarvoisesti, iästä, sukupuolesta, vammaisuudesta, rodusta, etnisyydestä, alkuperästä, uskonnosta tai taloudellisesta asemasta riippumatta.

Ihmisten turvallinen ja järjestelmällinen siirtolaisuus sekä liikkuvuus maailmassa tulisi turvata suunnitelmallisen päätöksenteon avulla. Lisäksi kehitysmaiden tulisi saada oma ääni paremmin kuuluviin päätöksenteossa.

TEHTÄVÄT:

1. Mitä tarkoittaa YK:n periaate ”Ketään ei jätetä”?
 - a. Päätöksenteossa huomioidaan kaikki ihmiset sukupuolesta, iästä, vammaisuudesta, alkuperästä tai uskonnosta riippumatta.
 - b. Kaikille annetaan yhtä paljon rahaa.
 - c. Hoidamme ensin omat asiamme kuntoon ja autamme sitten muita.
 - d. Kaikilla on samat oikeudet hyvään ja kestävään tulevaisuuteen.
 - e. Voimme kaikki saada hyvän tulevaisuuden toisiamme tukemalla.
2. Miten sinä voisit ehkäistä eriarvoisuutta omassa elämässäsi?



Tiesitkö, että vuoteen 2050 mennessä on arvioitu, että 6,4 miljardia ihmistä asuu kaupungeissa! On siis tärkeää, että kaupungit rakennetaan turvallisiksi, julkinen liikenne toimii ja kaikilla on pääsy edullisiin asuntoihin, kouluihin, terveyskeskuksiin ja muihin peruspalveluihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää huono-osaisten, naisten, lasten, vammaisten ja ikääntyneiden tarpeisiin.

Hyvä ilmanlaatu, pyörätiet, vihreät alueet, julkiset oleskelupaikat sekä kulttuuri- ja luonnonperintökohteet ovat kaikki tärkeitä asioita asumisviihtyvyyden ja turvallisuuden kannalta.

TEHTÄVÄT:

1. Mieti itseksesi tai keskustele kaverisi kanssa, minkälainen on mielestäsi viihtyisä asuinympäristö? Mitä asioita toivoisit siellä olevan?
2. Minkälainen olisi unelmiesi puisto?

12 VASTUULLISTA
KULUTTAMISTA



Me kaikki voimme olla vastuullisia kuluttajia. Teemme valintoja joka kerta, kun käymme kaupassa tai kun ostimme vähemmän turhia tavaroita. Tavoite 12 kannustaa myös ruokahävikin vähentämiseen, kemikaalien ja jätteiden turvalliseen ja vastuulliseen käsittelyyn. Lisäksi vastuullista matkailua tulisi kehittää. Miten sinä voit itse vaikuttaa?

TEHTÄVÄT:

1. Montako maapalloa tarvittaisiin, jos kaikki maailman ihmiset kuluttaisivat yhtä paljon kuin suomalaiset?
2. On mahdollista laskea maailman ylikulutuspäivä eli päivä, milloin laskennallisesti ihmisen ekologinen jalanjälki ylittää maapallon kyvyn tuottaa uusiutuvia luonnonvaroja ja käsitellä kasvihuonepäästöjä. WWF:n mukaan tämä luku aikaistuu vuosittain ja vuonna 2017 me suomalaiset kulutimme luonnonvarat jo kolmen ensimmäisen kuukauden aikana, jotka pitäisi riittää koko vuodelle.

Mitkä kolme asiaa ovat kolme suurinta ylikulutuksen aiheuttajaa?

3. Mitä muita tapoja keksit edistää kestävästä kulutuksesta omassa elämässäsi?

13 ILMASTOTEKOJA



Ilmasto ei ole koskaan muuttunut yhtä nopealla vauhdilla kuin tällä hetkellä. Ilmastonmuutos koskettaa meitä kaikkia. Sen aiheuttamat haasteet ovat jo nyt näkyvissä, jonka vuoksi kaikkien maiden tulisi edistää toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja sopeutua sen aiheuttamiin vaikutuksiin. Me voimme kaikki vaikuttaa asiaan ja hillitä ilmastonmuutosta myös omilla valinnoillamme.

TEHTÄVÄT:

1. Kuvassa juhlistaan Pariisin ilmastopöytäkirjan syntymäpäivää vuonna 2015. Miten sinä voisit vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen? Valitse ja keksi lisää vaihtoehtoja.

- a. Syödä enemmän kasviksia ja vähemmän lihaa.



b.



Ehdottaa tuuli- ja aurinkoenergian käyttöä.

c.



Pyöräillä, kävellä tai käyttää useimmin julkista liikennettä.

d. Keksi oma ilmastotekosi ja kirjoita se paperiin.

2. Valitse näyttelystä vähintään kaksi muuta tavoitetta, mihin ilmastonmuutos vaikuttaa?



Valtameret ovat planeettamme sydän. Meidän tulee ehkäistä ja vähentää vuoteen 2030 mennessä merkittävästi merten saastumista ja estää meriin päätyvien jätteiden ja teollisuuden, maatalouden ja asutuksen aiheuttamaa ravinnekuormitusta. Sen lisäksi liikakalastukseen ja mikromuovirooskaongelmaan tulisi puuttua.

TEHTÄVÄT:

1. Kuinka suuri osa maapallon pinta-alasta on vettä?
 - a. 75%
 - b. 90%
 - c. 50%
2. Muovijäte on vakava uhka, sillä se hajoaa erittäin hitaasti mikroskooppisen pieniksi hiukkasiksi ja kulkeutuu ravintoketjun kautta eläimiin ja ihmisiin. Tällä hetkellä kaikkien viiden valtameren pinta on 88-prosenttisesti mikromuovien peittämä. Mikromuovien siivoaminen on hankalaa ja kallista, joten ensisijaisesti tulisi välttää muovin käyttöä ja sen joutumista meriin.

Valitse tavarat, joista ei voi tulla mikromuovirooskaa.





Sanotaan, että metsät ovat maapallomme keuhkot. Onkin tärkeää suojella metsiä, kosteikkoja, vuoria ja kuivan maan alueita, sekä turvata niiden kestävä käyttö. Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja uhanalaisten lajien suojeleminen on tärkeää eläimille, mutta myös meille ihmisille. Esimerkiksi luonnossa liikkuminen tutkitusti edistää mielenterveyttä ja hyvinvointia.

TEHTÄVÄT:

1. Kansallispuistot ovat luonnonsuojelualueita, jotka ovat kaikille avoimia upeita luonnon omia nähtävyyksiä. Tiedätkö, montako kansallispuistoa Suomessa on?
2. Tiedätkö yhtään uhanalaista lajia Suomessa?



Rauhallinen ja oikeudenmukainen maailma edesauttaa muiden kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista. Kaikkea väkivaltaa, sortoa ja epäoikeudenmukaisuutta tulee aktiivisesti torjua joka päivä.

TEHTÄVÄT:

1. Rauhankentämiseen tarvitaan hyviä neuvottelutaitoja ja avointa asennetta. Muistatko, kuka suomalainen on saanut arvostetun Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 2008?
2. YK:lla on maailmanlaajuisesti tällä hetkellä 15 rauhanturvaamisoperaatiota. Myös naiset voivat olla rauhanturvaajia. Suomen Rauhanturvaajaliitto valitsi Tarja Raappanan vuoden 2017 rauhanturvaajaksi. Mikä on YK:n rauhanturvaajien tärkein tehtävä?



Maailmanlaajuisen yhteistyön tekeminen on tärkeää, jotta voimme saavuttaa paremman tulevaisuuden meille kaikille. Tämä tarkoittaa myös rikkaimpien maiden tukea kehitykselle. Kun kehitämme tieteesen, teknologiaan ja innovaatioihin liittyvää yhteistyötä ja jaamme tietoa, meillä on paremmat edellytykset saavuttaa kaikki 17 kestävä kehityksen tavoitetta.

TEHTÄVÄT:

1. Tiedätkö, miksi Yhdistyneet kansakunnat eli YK on perustettu ja mitä se tekee?
2. Tämän näyttelyn valokuvat kuvaavat kestävä kehityksen 17 tavoitetta, jotka koskettavat koko maailmaa. Milloin nämä tavoitteet tulisi saavuttaa?